

Фалитът на държава
не е екзотика -
преживели са го много
страни по много пъти

SHUTTERSTOCK

Основната причина за този печален рекорд е финансирането на скъпи войни (Вкл. граждански), които много често имат пагубен край за страната. Испанският крал Филип Втори по време на управлението си довежда страната до банкрут три пъти - през 1557, 1575 и 1596 г., именно поради участието на страната във военни действия. Всъщност от всички 18 фалита на Испания 16 са предизвикани от военни начинания, а само 2 (през 1851 и 1882 г.) от други фактори.

Интересна подробност е, че в далечното минало държавите са решавали своите фискални кризи чрез инфлационни походи или чрез девалвация на валутата. Правителствата просто са отпечатвали повече пари, с които поне на първо време са решавали финансовите си проблеми. Едва през 16. век след фалитите на Испания, Франция и Португалия страните започват да реструктурират задълженията си, осъзнали колко вреди нанася една девалвация.

Първата истинска международна дългова криза започва към средата на 14. век, с разцвета на банкерството в италианските градове Флоренция и Венеция.

Италианските лихвари по това време отпусkali заеми на Англия и Франция, които тъкмо започвали война помежду си. Останала в историята като Стогодишната война, тя опустошила икономиките на двете страни. Вследствие на неуспешните военни действия през 1340 г. английският крал Едуард Трети прекратява плащанията по взетите заеми от италианските банки, с което Англия изпадна във фактически фалит. Това се отразява пагубно и на италиански кредитори - през 1343 г. една от най-големите банки по това време - банка "Перуци", изпадна в неплатежоспособност, същата участ споделя и банка "Барди" през 1346 г.

Франция също предлага интересни истории, от които може да се поучим. Данните сочат, че страната е обявявала фалит 9 пъти досега, като причината при повечето е отново финансиране на скъпи военни действия.

Показателен за времето си (и в същото време забавен) е съветът на финансовия министър на Франция до 1774 г. абат Тере - на всеки 100 години владетелят трябва да обявява фалит, иначе